

תפ"ח (מרכז) 31605-03-14 - מדינת ישראל נ' ר ג

פלילי - חוק העונשין - עבירות המתה

var MareMakom = "תפח (מרכז) 31605-03-14 - מדינת ישראל נ' ר ג, תק-מח 2016(4), 35420(25/12/2016)";
{p.IDHidden{display:none

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

25 דצמבר 2016

תפ"ח 31605-03-14 מדינת ישראל נ' ג(אסיר)

לפני:	
כב' השופטת רות לורך, סג"נ - אב"ד	
כב' השופטת דבורה עטר	
כב' השופט צבי דותן	
המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשם	ר ג (אסיר)

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד חגית זכאי סלע

ב"כ הנאשם עו"ד ניר רהט ועו"ד ענת יערי

הנאשם הובא באמצעות שב"ס

גזר דין

1. הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בתשע עבירות של ניסיון לרצח, לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**"), ובארבע עבירות של הפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) לחוק.

הנאשם זוכה מחמת הספק מעבירת סחיטה באיומים לפי סעיף 428 לחוק, ומעבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק.

העובדות שהוכחו ונקבעו בהכרעת הדין

עמוד 1

2. הנאשם נשוי ל ת, שהיא אחותה של א ת (להלן: "א"). א ול ת (להלן: "ל"), נישאו זה לזו בשנת 2003. ל היה מכה את א, משפיל אותה ומתעלל בה וחייה במחיצתו היו קשים מאוד. בין הנאשם וגיסתו, א, התנהל רומן אינטימי. ל וא התגרשו בשנת 2014.

3. א פנתה אל הנאשם, אמרה לו שרוצה להמית את בעלה, ל, וביקשה מהנאשם שייתן לה רעל לצורך כך. הנאשם אכן סיפק לה, שלוש פעמים, רעל מסוג זרחן אורגני, והדריך אותה כיצד לעשות בו שימוש, לטחון אותו ולהכניסו באוכל ובשתייה של ל, על מנת לגרום למותו. קיים ספק סביר בשאלה האם הרעיון והיוזמה להרעיל את ל היו של הנאשם, והאם הנאשם היה ההוגה, היוזם, הדמות הדומיננטית, מי שהציע ושידל או לחץ על א להרעיל את ל. בפועל, א הרעילה את ל תשע פעמים, והנאשם היה שותפה בכל אחת ואחת מההרעלות. הוא ידע על כל הרעלה, הן מראש, והן מיד לאחר מכן כאשר התעדכן באמצעות א מה מצבו של ל. הוא היה מבצע בצוותא של העבירות, כאשר "חלוקת העבודה" הייתה שהוא זה שמספק לא את הרעל ומדריך אותה כיצד להשתמש בו, וא היא זו שמרעילה את ל בפועל. סמוך לאחר כל הרעלה, ל חש רע מאוד, הכול כפי שתיאר בעדותו, והוא אושפז (או טופל) תשע פעמים בבתי חולים. באחת הפעמים, מצבו היה קשה מאוד והיה בסכנת חיים ממשית. כמו כן, קבענו כי נתקיים בנאשם גם היסוד הנפשי של כוונת קטילה.

4. נגד א הוגש כתב אישום נפרד, שתוקן במסגרת הסדר טיעון, והיא הורשעה, על יסוד הודאתה, בעבירה אחת של ניסיון לרצח, ובארבע עבירות של חבלה וסיכון חיים באמצעות רעל מסוכן. דינה נגזר לתשע וחצי שנות מאסר בפועל, ומאסר על תנאי.

הראיות לעונש

5. מטעם הנאשם העיד מר ברנשטיין, ... ותיק. העיד כי הנאשם הוא . מוסמך ל.. מטעם .. (נע/1), וכי בתפקידו זה הוא מאוד קירב לבבות בין תלמידי ק לתלמידי העד אף נתן לנאשם מכתב המלצה (נע/1) על כך שהוא אדם יוצא דופן בהתנהגותו ובמעשיו, גורם לקירוב לבבות, לשיתוף פעולה אמתי ולדו קיום. כמו כן, העיד מטעמו מר ו., אשר בנו למד .. אצל הנאשם. העיד כי הנאשם התנהג כלפי הילדים ללא כל אלימות, חינך אותם לא לנהוג באלימות אלא בנימוס ובאדיבות, וכי .. נועד רק למטרות הגנה.

6. בנוסף, הוגשו מסמכי הערכה על תפקודו החיובי והתורם של הנאשם כ... (נע/3); כמנהל תחנת הרישום של רשות האוכלוסין וההגירה בק (נע/2); כמי שסייע רבות למפקד השיטור בעיר ק (נ/4); וכמי שתורם וסייע גם בשהותו במעצר בבית הכלא (נע/5). באחד המסמכים הללו צוין, כי הנאשם אזרח ישר, שומר חוק ומשמש דוגמא אישית לתושבי ק, כי הוא בעל יכולות חיוביות מאוד, נכון תמיד לעזור בכל שעות היממה, וראוי לשבחים רבים על פועלו וסיועו למשטרת ישראל ולמדינה.

הצהרת נפגע העבירה

7. נפגע העבירה, ל ת, מציין בתצהירו תע/1 כי מעשיו של הנאשם גרמו לו נזקים פיזיים קשים ביותר, שהצריכו אשפוזים, בגין ניסיונות ההרעלה. נגרמו לו הפסדי השתכרות בעבר ובעתיד, וכן נזקים אדירים לחברות בהן הוא שותף ולפעילותו העסקית. וכן, נגרמו לו ולילדיו נזקים

נפשיים חמורים ביותר, המשליכים על כל תחומי חייו וחייהם. הוא סובל לדבריו ממצב נפשי קשה ביותר, שאינו מצליח לצאת ממנו, ואובחן כסובל מ-PTSD.

הטיעונים לעונש

8. **התובעת טוענת** כי תיק זה עניינו באירוע חמור וקשה. לא מדובר במעשה ספונטני או חד פעמי. מדובר במעשה מחושב ומתוכנן היטב, שחזר תשע פעמים, גם לאחר של אושפז ב"אישפוז הגדול" והיה בסכנת חיים ממשית. לנאשם היו מספר הזדמנויות לחדול ממעשיו, אך הוא המשיך לספק לא את הרעל, ואף הדריך אותה כיצד להשתמש בו. הפרשה יכולה הייתה להסתיים במותו של ל, שבאחת הפעמים, הגיע לחדר מיון "בסכנת חיים, מצב קריטי, אנוש". לטענת התובעת, לנאשם (שניהל רומן עם א) היה אינטרס משותף עם א במותו של ל. הנאשם אומנם לא היה זה שהחדיר את הרעל למזונו של ל, אולם לטענת התובעת תפקידו בפרשה היה מרכזי, שכן הוא זה שסיפק לה את כלי הרצח, הרעל, שאותו א לא יכלה להשיג בכוחות עצמה. התובעת טוענת כי עסקינן בפגיעה קשה בערך החשוב מכל, הוא הערך של קדושת החיים. לטענתה, עונשו של הנאשם צריך להיות חמור בהרבה מעונשה של א, שכן, הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בתשעה ניסיונות רצח, לא הודה, לא לקח אחריות, ועשה הכול להרחיק עצמו ושיקר באופן מניפולטיבי שוב ושוב. התובעת מבקשת לקבוע מתחם עונש הולם שבין 16 - 22 שנות מאסר, לכל ניסיונות הרצח, ולגזור על הנאשם עונש ברף העליון של המתחם. באשר לעבירות של הפרת הוראה חוקית, מבקשת התובעת לקבוע מתחם הנע בין מאסר על תנאי למספר חודשי מאסר בפועל.

9. **הסניגור טוען** כי עונשו של הנאשם צריך להיות נמוך מעונשה של א, הואיל וחלקו בביצוע העבירות פחות מחלקה שלה. א היא זו שרצתה, ממניעים שלה, להמית את ל בעלה. היא ביקשה מהנאשם לספק לה רעל, והנאשם סיפק לה, לבקשתה, רעל, שלוש פעמים, וכמו כן, הדריך אותה כיצד לעשות בו שימוש, וכן קיבל ממנה עדכון בכל פעם שעשתה כן. ביהמ"ש בהכרעת הדין לא קיבל את התזה שעמדה בבסיס כתב האישום, לפיה הנאשם היה הדומיננטי, היוזם והמחולל של כל פרשת ההרעלות. לטענת הסניגור, מעשיו של הנאשם, כפי שנקבעו בהכרעת הדין, מצביעים על כך שהוא היה שותף זוטר של א, על סף של סיוע לניסיון רצח. הוא הצביע גם על נסיבות נוספות, המשוות חומרה מיוחדת למעשיה של א, ואשר אינן מתקיימות בנאשם. לטענת הסניגור, הצדק והרצון למנוע עיוות דין מחייבים שמתחם העונש יהיה נמוך מזה שנקבע לגבי א, ולחלופין כי ראוי במקרה זה לחרוג לקולה מהמתחם, מטעמי צדק, ולגזור על הנאשם עונש נמוך משמעותית מזה שנגזר על א, שאם לא כן, ייגרם עיוות דין. בנוגע לנזק הנפשי שנגרם לל, טוען הסניגור שנזקו הנפשי של ל נובע לא ממעשיו של הנאשם, אלא מהכרתו של ל בכך, שאשת חיקו היא זו שרצתה במותו, ופעלה בעקביות באכזריות ובתחכום כדי להביא למותו. הסניגור ציין כי הנאשם ללא כל עבר פלילי ואין לו תיקים אחרים כלשהם. זוהי הסתבכותו הראשונה עם החוק. אורח חייו של הנאשם היה תמיד נורמטיבי והוא תרם רבות לחברה ולקהילה, כפי שעלה מהעדויות שהובאו והמסמכים שהוגשו בשלב הטיעונים לעונש.

דבר הנאשם

10. הנאשם בדברו האחרון דיבר על בני משפחתו הקרובים, וביקש כי בית המשפט יאפשר לו להיות לצדו של בנו הקטן. ציין את עבודתו ותרומתו למשרד הביטחון. התנצל בפני משפחתו על הסבל שגרם להם.

דיון והכרעה

א. מתחם העונש ההולם

11. שני הצדדים טענו, ואנו מסכימים עמם, כי בתיק זה יש לקבוע מתחם עונש אחד לכל העבירות של ניסיון לרצח, הואיל ומדובר ב"אירוע אחד". מדובר בסדרה של עבירות, ברצף זמנים, בנסיבות זהות, וכלפי אותו קורבן. אלה הן עבירות שיש ביניהן קשר הדוק ומהוות חלק מאותה תכנית עבריינית (ר' ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מ"י, רע"פ 4760/14 קיסלמן נ' מ"י, ע"פ 5643/14 עיסא נ' מ"י).

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו

12. הערך המוגן בעבירת ניסיון לרצח הוא הערך של קדושת החיים ושלמות הגוף (ע"פ 10052/09 פלוני נ' מ"י, בפסקה 18). "עבירת הניסיון לרצח היא מהחמורות שבספר החוקים, כאשר הערך המוגן בה הינו הערך העליון של קדושת חיי אדם, וגלומים בה היסוד הנפשי של כוונת קטילה והפוטנציאל לקיפוח חיו של אדם, אשר ממחישים היטב את חומרתה" (ע"פ 3030/15 מוגרבי נ' מ"י, בפסקה 35).

מידת הפגיעה בערך המוגן במקרה זה היא רבה מאוד, שכן, מדובר בלא פחות **מתשעה** ניסיונות לרצח, כאשר באחד הניסיונות הללו ל אושפז בבית חולים עם הרעלה קשה מאוד, ולולא טופל מיידית בטיפול נמרץ, ייתכן שהיה נפטר. הוא הגיע למיון כשהוא בסכנת חיים, מצב קריטי, אנוש (עמ' 215 להכרעת הדין). ויודגש, כי גם לאחר המצב הקשה הזה, שבו ל פרפר בין חיים למוות, הייתה הרעלה אחת נוספת.

מדיניות הענישה הנהוגה

13. "עבירת הניסיון לרצח היא מהחמורות בספר החוקים, ובית משפט זה עמד לא פעם על החומרה הרבה הטבועה בה, ועל כך שמבחנית היסוד הנפשי אין כל הבדל בינה ובין עבירת הרצח" (ע"פ 5797/11 צסן נ' מ"י, בפסקה 5). "מדיניות הענישה בעבירה זו מחייבת גישה מחמירה, באופן ההולם את חומרת הפגיעה בזולת ואת מעמדו של הערך המוגן. שיקולים של גמול והרתעה מקבלים את משקל הבכורה ומחייבים להשית על מי שהורשע בניסיון לרצח עונש מאסר לתקופה ממושכת, הנמדדת בשנים ארוכות" (ע"פ 4372/13 סיסאי נ' מ"י, בפסקה 18).

14. להלן פסקי דין בהם התחשבנו, בשינויים המחויבים, לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, הגם שקשה למצוא פסקי דין שבהם נסיבות ביצוע העבירה דומות לענייננו. ע"פ 1838/91 **טומאר נ' מ"י**, המערער עבד במסעדה בירושלים. הוא שפך רעל מסוג "פרתיון" לתוך קערת סלט במסעדה. שניים שאכלו במסעדה, אכלו מן הסלט המורעל, וחשו ברע. אחד מהם הובהל בדחיפות לבית חולים, כשהוא בסכנת חיים מיידית. ביהמ"ש המחוזי גזר על המערער 12 שנות מאסר בפועל, וביהמ"ש העליון קבע, כי עונש זה איננו מופרז לחומרה,

וכי לא היה רואה מקום להתערב בכך. רק על מנת לקרב את העונש לעונש שנגזר בתיק אחר, דומה, החליט ביהמ"ש העליון להעמיד את עונשו של המערער על **תשע שנות מאסר**. ע"פ 5581/11 אדרה נ' מ"י, המערער הגיע לדירת בת זוגו לשעבר, כרך שתי ידיו סביב צווארה וחנק אותה עד שאיבדה הכרתה. הוא סבר שגרם למותה, וכך גם הודיע לאחיה של המתלוננת ולמשטרה. הוא נדון **לעשר שנות מאסר**, וכן מאסר על תנאי. ע"פ 4372/13 סיסאי נ' מ"י, בין המערער והמתלונן היה עימות על רקע כספי. המערער נטל אקדח והלך לביתו של המתלונן, שם ירה בו 15 כדורים מטווח קרוב מתוך כוונה לגרום למותו. הוא הורשע בניסיון לרצח, והושתו עליו **אחת עשרה שנות מאסר**, מאסר על תנאי ופיצוי. ע"פ 10052/09 פלוני נ' מ"י, המערער ארב לאשתו ודקר אותה עם סכין מספר רב של פעמים, בכל חלקי גופה, באופן שסיכן את חייה, עד שעובר אורח הצליח לעצור בעדו. היא הועברה לבית חולים במצב קשה, ועברה שני ניתוחים. נגזרו עליו **ארבע עשרה שנות מאסר**. ע"פ 400/09 פלוני נ' מ"י, המערער השגיח על שני בניו הקטינים, אולם הם הפריעו את מנוחתו, וכדי להשתיקם, אילץ אותם ליטול תרופות לשיכוך כאבים במינון גבוה. אחד הילדים נרדם. השני נשאר ער והמערער ניגש אליו והחל חונק אותו בידיו בכוונה להמיתו, עד שהילד איבד הכרתו. שני הילדים אושפזו מספר ימים בבית החולים. המערער הורשע בעניינו של אחד הקטינים בעבירה של ניסיון לרצח ובעניינו של הקטין השני בעבירה של תקיפה בנסיבות מחמירות. נגזרו על המערער **ארבע עשרה שנות מאסר** ומאסר על תנאי. ע"פ 295/10 פלוני נ' מ"י, המערער ואשתו התגרשו, והתגלע ביניהם סכסוך על החזקת הילדים והסדרי ראייה. המערער החליט לגרום למותן של שלוש בנותיו הקטינות. הוא מסר לבנו הקטין, כאשר שהה בביתו, 3 סוכריות שוקולד, אותן ציפה ברעל עכברים, והורה לו לתת את הסוכריות המורעלות לשלוש אחיותיו. הבן חזר לביתו ונתן את הסוכריות לאמו. זו טעמה אחת מהן, ואז התמוטטה ואיבדה את הכרתה. היא טופלה בטיפול נמרץ, ושוחררה מבית החולים כעבור מספר ימים. המערער הורשע בניסיון לרצח של שלוש הבנות; חבלה חמורה בנסיבות מחמירות כלפי גרושתו; ואיומים. נגזרו עליו **חמש עשרה שנות מאסר**. נזכיר לבסוף גם את ע"פ 4697/11 מ"י נ' אלצאנע, שם אמנם לא נדונה עבירה של ניסיון לרצח, אלא של גרימת חבלה חמורה בכוונה מחמירה, אולם עובדות המקרה היו קרובות מאוד לניסיון לרצח, וביהמ"ש העליון הורה, כהנחיה כללית, כי בעבירות של שימוש בנשק קר או חם, תוך סיכון חיי אדם, ובייחוד בתוך המשפחה, העונש הראוי, בנסיבות המתאימות, צריך להיות בן שתי ספרות.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות

15. מדובר בפרשה קשה וחמורה ביותר, שבה א והנאשם, אשר ניהלו ביניהם רומן, חברו יחדיו בניסיון לרצוח את בעלה של א, גיסו של הנאשם. כפי שקבענו בהכרעת הדין (בהתייחס לא) (בעמ' 201), מדובר במעשים שיש בהם מידה גדושה של רוע, כיעור ואכזריות. הנאשם לא סיפק רעל לא באופן חד פעמי, אלא סיפק לה את הרעל שלוש פעמים. גם אין המדובר במעשה הרעלה חד פעמי, כי אם בתשע הרעלות, שבוצעו ע"י א בשיתוף עם הנאשם, על פני תקופה של כמחצית השנה. באחת מהן היה ל בסכנת חיים ממשית. גם לאחר המקרה הקיצוני הזה, שבו היה ל במצב קריטי, אנוש (עמ' 215 להכרעת הדין), הרעילה אותו א -

בשיתוף עם הנאשם - פעם נוספת.

התכנון שקדם לביצוע העבירות

16. מעשיהם של א והנאשם היו מתוכננים ומחושבים היטב. א אמרה לנאשם, לפי עדותו שלו, כי היא רוצה לגרום למותו של ל. בהזדמנות אחרת א ביקשה מהנאשם, גם זאת לפי עדותו שלו, שיביא לה משהו על מנת להמית את ל (עמ' 210 להכרעת הדין). הנאשם השיג רעל מסוג זרחן אורגני ומסרו לא פעם אחר פעם, סה"כ שלוש פעמים. לצורך מסירת הרעל הם נדברו ביניהם להיפגש ברחוב, רכב מול רכב, "אולי כדי שלא יפול משהו או שיהיה סימנים" (עמ' 209 להכרעת הדין). בכתב האישום נכללו לא פחות מתשעה מקרי הרעלה, ודבר זה כשלעצמו מעיד על תכנון מראש. א גם שיחקה בהצלחה רבה את התפקיד של הרעיה הדואגת והמטפלת, דבר אשר אפשר לה להמשיך ולבצע עוד ועוד הרעלות, משום שאיש לא חשד בה. גם העובדה שמסכת זו נמשכה זמן כה רב, מבלי שאיש מטובי הרופאים והמומחים שבדקו את ל, כלל לא "עלה" על כך שמדובר בהרעלה, מעידה על מידת התכנון והתחכום במעשיהם של א והנאשם.

חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות

17. קבענו בהכרעת הדין (עמ' 222) כי הנאשם הוא מבצע בצוותא של העבירות, כאשר "חלוקת העבודה" ביניהם הייתה, שהוא זה שמספק לא את הרעל, ומדריך אותה כיצד להשתמש בו, וא היא זו שמרעילה את ל בפועל, ושניהם רוצים במותו של ל. קבענו כי קיים ספק סביר בשאלה האם הנאשם היה היוזם, ההוגה והמחולל של פרשת ההרעלות של ל ע"י א. עם זאת, הנאשם הוא שסיפק לא את כלי הרצח, הרעל, ולא לא הייתה כל דרך להשיג הרעל בעצמה (עמ' 212 להכרעת הדין). על כן קבענו (עמ' 222) כי חלקו של הנאשם היה מהותי להגשמת התכנית הפלילית המשותפת, שכן, בלעדיו, ובלעדי הרעל שהוא סיפק, לא יכולות היו להתבצע עבירות הניסיון לרצח. הנאשם לא רק סיפק לא את הרעל, אלא גם הדריך אותה לטחון את הרעל, ולשים אותו בנדיבות באוכל ובשתייה של ל. הוא גם הדריך אותה כמה לשים, כפית אחת, כפית וחצי, וכן אמר לה שתדאג של יסיים את כל האוכל בצלחת (עמ' 220). באותה הרעלה שבעקבותיה היה "האשפוז הגדול", היה זה לאחר שהנאשם השפיע על א להגדיל את כמות הרעל (עמ' 214). כמו כן, הנאשם ידע מראש על כל הרעלה, וכן התעדכן, מפיה של א, מיד אחרי כל הרעלה, מה תוצאותיה (עמ' 215 - 216, עמ' 220).

18. כפי שעולה מהכרעת הדין, בהשוואה בין שני השותפים, הנאשם וא, חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות, כמפורט לעיל, איננו גדול וחמור יותר מחלקה היחסי של א. מבלי שאנו ממעיטים כהוא זה מרוע מעלליו וחומרת מעשיו הנפשעים של הנאשם, שהרי א היא זו שרצתה, ממניעים שלה, קרי מחמת ההתעללות המתמשכת של ל כלפיה, להביא למותו של ל. א היא שביקשה מהנאשם לספק לה רעל, והנאשם נענה לבקשתה ("מה שהייתי מבקשת ממנו, הוא היה עושה לי", נ/1, עמ' 9, עמ' 219 להכ"ד) (ענין אחרון זה נכנס בגדרו של סעיף 40 ט'(א)(2) לחוק: **מידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה**).

א היא זו שטחנה במו ידיה רעל, והכניסה אותו, תשע פעמים, לתוך המזון של בעלה, והגישה לו את המזון המורעל. מדובר באשה אשר מרעילה את בעלה, תוך ניצול מעמדה כאשת חיקו, אבי ילדיה, שהוא בוטח בה ומאמין בה. היא רואה אותו, פעם אחר פעם, כשהוא סובל באופן קשה ביותר ("התעלפתי ישר על הרצפה עם צעקות וכאבים שאי אפשר לסבול אותם. ממש הייתי מתפורר על הרצפה כמו ששוחטים משהו וזורקים אותו מבלי להשלים את השחיטה", עמ' 192 להכ"ד), אך הדבר לא מונע ממנה לעשות זאת שוב, ושוב, פעמים רבות מאוד. יתר על כן, בכל הרעלה והרעלה, א מטפלת בל ומושיטה לו עזרה, משל הייתה רעיה אוהבת ודואגת, אך בפועל היא שמחה בלבה (כך לפי עדותה שלה) ונהנית לראותו סובל. ה"משחק" הזה הוא שהסיר כל חשד ממנה, ואפשר לה להרעיל את ל פעמים רבות מאוד. גם אחרי ההרעלה החמורה ביותר, שבעקבותיה אושפז ל בטיפול נמרץ, כשהוא מורדם ומונשם, והיה בסכנת חיים, גם אז, הוסיפה והרעילה אותו פעם אחת נוספת.

השוואת חלקו היחסי של כל אחד משני השותפים מוליכה לדעתנו באופן ברור למסקנה שחלקו של הנאשם איננו גדול וחמור יותר מחלקה של א, כפי שטוענת המאשימה. נוכח תפקידה של א, כמי שבפועל פעם אחר פעם הרעילה את בעלה, אבי ילדיה, וראתה את הסבל הרב שנגרם לו, ואף נהנתה מכך, הרי לא ניתן לשלול את עמדת ההגנה כי חלקה המוסרי והמעשי של א גדול וחמור מזה של הנאשם, באותם מקרים שהוצגו בפנינו במהלך שמיעת הראיות. מצד שני, א נדונה על מעשיה, במספר מקרים מועט יותר, ובעבירות שחלקן חמורות פחות.

הנזק שהיה צפוי להיגרם והנזק שנגרם בפועל

19. הנזק שהיה צפוי להיגרם הוא מותו של ל. הנזק שנגרם בפועל היה סבל וכאבים קשים ביותר, הזעה מרובה, ריור מרובה, סחרחורת, טשטוש בראיה, כאבי בטן חזקים מאוד, הקאות, שלשולים. ל תיאר כאבים שאי אפשר לסבול אותם. "כמו ששוחטים משהו וזורקים אותו מבלי להשלים את השחיטה". באחת הפעמים הוא אושפז בבית חולים ביחידה לטיפול נמרץ כשהוא במצב קשה מאוד, מורדם ומונשם, וסובל מאי ספיקה נשימתית קשה מאוד. הוא היה בסכנת חיים, מצב קריטי, אנוש (עמ' 214 - 215 לפס"ד).

20. בהצהרת נפגע העבירה תע/1 מציין ל כי נגרמו לו נזקים קשים ביותר למערכת העיכול ולמערכות גוף רבות אחרות, אולם לא צורפו מסמכים רפואיים המעידים על נכות או נזק לצמיתות. גם באשר לנזקי הממון הנטענים על ידו, לא צורפו כל מסמכים. בנוסף, טוען ל, בהצהרתו הנ"ל, כי נגרמו לו ולילדיו נזקים נפשיים חמורים ביותר וכי הוא אובחן כסובל מ-PTSD. גם בעניין זה, לא צורפו כל מסמכים, ומלבד זאת, טוען הסניגור, על יסוד תסקיר נפגע העבירה שהוגש בשלב הטיעונים לעונש במשפטה של א, כי ל חווה ריסוק נפשי, לא בגלל מעשיו של הנאשם, כי אם בגלל "הבגידה הגדולה" כדבריו, קרי, העובדה שבסופו של דבר הוא הבין, שהאויב הגדול שלו, זה שתשע פעמים ניסה לחסל אותו, זה לא אחר מאשר אשתו. כך גם לגבי הנזק הנפשי שנגרם לילדים, טוען הוא, על יסוד אותו תסקיר, כי נזקם שלהם הוא, כלשונו, "בגלל שהם פתאום מבינים שאמא ניסתה להרוג את אבא, ובגלל זה אמא בכלא". איננו רואים אפשרות לנתח את שאלת הנזק הנפשי ו"חלוקת" שיעור הנזק הזה בין א לבין הנאשם, על יסוד תסקיר שהוגש בתיק האחר, ואינו מצוי בפנינו, ובהעדר

מסמכים רפואיים כלשהם בעניין זה. נזכיר בהקשר זה כי נסיבות הקשורות בביצוע העבירה רשאי ביהמ"ש לקבוע על בסיס **ראיות**, שהובאו בשלב בירור האשמה (סעיף 40 י' (א) לחוק העונשין), וככל שמדובר בנסיבות **מחמירות** הקשורות בביצוע העבירה, חובה להוכיח מעבר לספק סביר (סעיף 40 י' (ג) לחוק העונשין). עם זאת, אנו מקבלים את טענת הסניגור כי הגילוי של ל, שמדובר במעשים שנעשו באופן חוזר ונשנה ע"י אשתו, גרם לו פגיעה נפשית, גם אם ממדי הפגיעה לא ידועים, ולא הוכחו בראיות.

המתחם

21. המאשימה ביקשה כי נקבע מתחם עונש של 16 - 22 שנות מאסר. עמדתה זו מבוססת בעיקר על התפיסה, שהנחתה אותה בניסוח כתב האישום, ואשר לפיה - הנאשם היה ההוגה, היוזם והדומיננטי בכל פרשת ההרעלות, תפיסה אותה לא קיבלנו בהכרעת הדין, וקבענו כי קיים ספק סביר לגביה. בשים לב לערך החברתי שנפגע, מידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה, והנסיבות הקשורות בביצוע העבירות; ובשים לב למתחם של 8 - 14 שנות מאסר, שנקבע בגזר דינה של א, ולמסקנתנו כמפורט לעיל כי חלקו של הנאשם איננו עולה ואיננו חמור יותר מחלקה של א; אך בשים לב גם לכך, שא הורשעה בניסיון לרצח אחד וארבע עבירות של הרעלה, והנאשם הורשע בתשעה ניסיונות לרצח; אנו סבורים כי מתחם העונש ההולם לכל תשע העבירות של ניסיון לרצח הוא **8 - 15 שנות מאסר**. מתחם זה הוא המשקף לדעתנו את העיקרון המנחה בנסיבות המקרה שבפנינו, היינו, קיומו של **יחס הולם** בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם, לבין סוג ומידת העונש שיוטל עליו.

22. בגין ארבע העבירות של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, אנו קובעים, בנסיבות מקרה זה, כי מתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות.

ב. גזירת עונשו של הנאשם

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

הפגיעה של העונש בנאשם ובמשפחתו

23. ברור הדבר, שעונש מאסר ממושך יפגע בנאשם, שהוא כיום בן 38, וזהו לו מאסרו הראשון. הדבר יפגע בוודאי גם בבני משפחתו, אמו, אשתו, ובמיוחד בנו הקטין, שכפי שתיאר הנאשם בפנינו, הקשר שלו אתו הולך ונעלם. עם זאת, מדובר בריבוי עבירות חמורות, שבוצעו לאורך תקופה, ועל כן, משקלה של פגיעה זו, בנאשם ובמשפחתו, אינו רב. **נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו** הנאשם לא הודה, לא נטל אחריות על מעשיו, ולא התחרט עליהם. בדברו האחרון אף אמר דברים (עמ' 245, ש' 6 - 9) מהם עולה כי הוא **איננו** מקבל את ההכרעה, אשר לפיה הוא נתן רעל לא, כפי שקבענו. אומנם, כפירה באשמה וניהול משפט על ידו אינם נזקפים לחובתו, אולם אין הוא נהנה מן ההקלה בעונש, אשר לה זכאי מי שהכיר באחריות והודה בכתב האישום. א, לעומת זאת, הודתה במיוחד לה בכתב האישום המתוקן, לקחה אחריות מלאה על מעשיה, והביעה חרטה עמוקה עליהם

(עמ' 504 בגזר דינה של א, ת/101), וביהמ"ש בעניינה קבע כי להודאתה יש משקל רב לקולה (עמ' 507 לגזר דינה). ונציין כי בפנינו הודתה א בביצוע מעשים רבים וחמורים יותר מאלה שבגינם הורשעה ונגזר דינה. נסיבות אלה אינן קיימות כמובן בנאשם שבפנינו, לגביו קבענו בהכרעת הדין כי הוא עשה הכול כדי להרחיק עצמו רחוק ככל האפשר מהמעשים הפליליים שיוחסו לו, והכול בדרך שקרית ומניפולטיבית. **מאמצי הנאשם לתיקון ולפיצוי על הנזק** לא היו מצד הנאשם כל מאמצים כאלה. נהפוך הוא, הנאשם התכחש לכל המעשים שיוחסו לו, וממילא גם לנזקים שנגרמו בעטיים. **התנהגותו החיובית ותרומתו לחברה** אין ספק, שמלבד האירועים הקשים נושא כתב האישום, הנאשם היה אדם נורמטיבי, נעים הליכות, אשר תרם רבות לקהילה ולחברה, לקירוב לבבות בין יהודים לערבים, ואף למדינת ישראל, הכול כפי שעלה מעדויות עדי האופי ומהמסמכים שהוגשו (נע/1, נע/2, נע/3, נע/4, נע/5).

עברו הפלילי של הנאשם אין לנאשם כל עבר פלילי. זוהי הסתבכותו הראשונה עם החוק ומאסרו הראשון. אך יש לזכור בהקשר זה כי לא מדובר בעבירה בודדת, חד פעמית, אלא בריבוי עבירות, שבוצעו, באופן חוזר ונשנה, לאורך תקופה.

העונש

24. בחינת העונש הראוי לגזור על הנאשם לעומת העונש שנגזר על א מעלה מורכבות לא פשוטה. גזר דינה של א נסב על מסכת עובדתית מסוימת, ועבירות שחומרתן ומספרן פחותות מאלה שבהן הורשע הנאשם שבפנינו, והכול בהתאם להסדר טיעון, שכלל הודאה בעובדות כתב אישום מתוקן. בעיקר חשוב לציין, שדינה של א נגזר בהתחשב בחלקה המועט יותר (כך היה מוסכם בפני ההרכב שגזר את דינה) לעומת מי שהוצג כיוזם והדומיננטי ומי שהפעיל לחץ עליה לבצע את ניסיונות הרצח באמצעות הרעלה. אנו, ששמענו את הראיות, לרבות את עדותה של א, לא קיבלנו "חלוקת תפקידים" זו, וזאת מבלי להמעיט מחלקו של הנאשם, שסיפק את הרעל, הדריך את א כיצד לעשות בו שימוש והיה מעוניין במותו של ל. על כן, מלאכת ההשוואה בין גזר הדין שיש לגזור על הנאשם לבין עונשה של א, מורכבת מאוד. עונשה של א נגזר בהתחשב בהודאתה בעבירות קלות יותר, ובנסיבות מוסכמות שלפיהן הנאשם שבפנינו היה הדומיננטי והיוזם והפעיל עליה לחץ לבצע את העבירות. זו היתה האמת המוסכמת בין הצדדים בתיק של א, ולאור האמת המוסכמת הזאת, נגזר דינה שם. ואולם אנו, כאמור, שמענו את הראיות כולן, והגענו למסקנות עובדתיות שונות מאלה שהיו בבסיס עונשה של א. לא יכול להיות ספק כי לו היה נגזר דינה של א בהתאם לקביעות העובדתיות שאנו קבענו, גם ביחס לחלקה שלה בפרשיה, ובגין תשע עבירות של ניסיון לרצח, הרי עונשה היה חמור בהרבה מכפי שנגזר עליה. תחושת הצדק, עליה הצביעה ההגנה בטיעוניה בפנינו, אכן מצדיקה התחשבות והקלה מסוימת בעונשו של הנאשם, בהשוואה לעונש שהיה נגזר על א על יסוד הקביעות העובדתיות שלנו.

לאור כל האמור לעיל, שוכנענו כי יש לגזור על הנאשם עונש חמור מזה שנגזר על א בפועל, אך לא ברף החמור של המתחם, ובוודאי לא ברף לו עותרת המאשימה. לא יהיה זה נכון, בנסיבות שנוצרו, למצות את הדין עם הנאשם, בוודאי לא בשים לב לקביעותינו באשר

לחלקו לעומת חלקה של א. נעיר גם, כי ניהול התיק, מבחינתו של הנאשם, היה מוצדק, ולו על מנת להביא את טענת המאשימה בדבר חלקו הדומיננטי בפרשה, לידי הכרעה.

25. איננו סבורים כי ייגרם עוול או חוסר צדק לנאשם, אם יחויב בתשלום פיצוי למתלונן. נכון שא לא חויבה בפיצוי, אך זאת רק משום שהמתלונן ביקש במפורש לא לעשות כן, וביהמ"ש ציין (שם) כי אלמלא בקשתו זו של המתלונן, היה מחייב את א בפיצויים משמעותיים. גם בתיק שבפנינו ראוי להשית על הנאשם פיצויים משמעותיים, על הכאב והסבל הרבים מאוד שנגרמו לל בכל אותן תשע פעמים שנזקק לאשפוז וטיפול בבתי חולים, וגם הסניגור ציין בטיעונו (עמ' 244) כי אין ולא הייתה מחלוקת לגבי הנזקים הפיזיים שנגרמו למתלונן בזמן אמת. במקרה שלפנינו, אין בקשה של המתלונן שלא לפסוק לו פיצוי, להיפך, המאשימה בטיעוניה ביקשה מפורשות לפסוק פיצוי, ואין כל סיבה שלא להיעתר לבקשתה.

26. לסיכום, אנו גוזרים על הנאשם את העונשים הבאים: **10.5 שנות מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו (18.2.14 עד 3.9.14, וכן מיום 14.11.14 ואילך). 12 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא, שלא יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר כל עבירת אלימות מסוג פשע. 6 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא, שלא יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר, כל עבירת אלימות מסוג עוון. חודש מאסר על תנאי, והתנאי הוא שלא יעבור תוך שנתיים מיום שחרורו מהמאסר, עבירה של הפרת הוראה חוקית. פיצויים למתלונן בסך ₪ 40,000, אשר יופקדו ע"י הנאשם בקופת בית המשפט בתוך 90 יום מהיום, ויועברו ע"י המזכירות אל המתלונן, ל ת, על פי פרטים שתמסור המאשימה.**

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט העליון.

ניתן והודע היום כ"ה כסלו תשע"ז, 25/12/2016 במעמד הנוכחים.

רות לורך, שופטת, סגנית נשיא	צבי דותן, שופט	דבורה עטר, שופטת
-----------------------------	----------------	------------------

הוקלדעלידיבתחן סיקסיק